

Оксана Куцела

ГІСОП ЛІКАРСЬКИЙ (*HYSSOPUS OFFICINALIS*) У ДЕНДРОПАРКУ ПРИКАРПАТСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серед культивованих лікарських рослин на Прикарпатті у дендропарку Прикарпатського університету вирощується Гісоп лікарський (*Hyssopus officinalis*).

Гісоп лікарський (*Hyssopus officinalis*) – багаторічний напівкущ родини губоцвітих [2], заввишки 20-50 см, невибагливий до родючості ґрунту.

Ще три тисячі років до нової ери народи південно-західної Азії і середземноморського узбережжя знали про лікувальні властивості гісопу, використовували його для дезинфекції води, тіла, предметів побуту. Назва рослини походить від старогрецького "ссоб" – пахуча, священна трава. У IV – V ст. до н. е. рослину широко застосовував у лікарській практиці давньогрецький лікар Гіппократ [3].

Технологія вирощування досить проста. Розмножують висівом насіння безпосередньо у ґрунт. Добре приживається при садінні розсадою і вегетативно. Добре переносить підзимові посіви. При висіві насіння гісопу в третій декаді квітня сходи з'являються при температурі повітря 10-15 С, цвітіння настає на 90 день після висіву. Урожай трави гісопу на першому році життя становить 900 г з м кв. На другому році весняне поновлення вегетації припадає на третю декаду березня, цвітіння настає на 16-тий день від весняної вегетації і триває 45 днів. Плодоношення – на 76-ий день від початку цвітіння. Від весняного відростання до плодоношення минає 152 дні.

За літературними джерелами [1], квіти яскраво-сині, іноді рожеві. За нашими спостереженнями, у дендропарку окремі рослини гісопу мають забарвлення квітів, відмінне від типового, а саме: біле, блакитне, фіолетове. На нашу думку, це морфологічні форми гісопу лікарського.

Для лікування використовують траву. Культивують гісоп як декоративну, овочеву, лікарську, медоносну рослину.

У народній медицині гісоп лікарський використовують при стенокардії, шлунково-кишкових захворюваннях. Сприяє травленню, збуджує апетит і зміцнює шлунок. Наливку гісопу рекомендують застосовувати старшим людям для загального зміцнення організму. Допомогає при хронічних катарах дихальних шляхів, астмі, неврозах, це також добрий засіб від надмірного потовиділення.

Відвар і настій трави гісопу використовують як засіб для промивання очей, при хворобах ротової порожнини і гортані.

Гісоп багатий на бактерицидні речовини і аскорбінову кислоту [3]. У наших умовах гісоп добре росте, рясно цвіте і плодоносить. Насіння гісопу місцевої репродукції має високу схожість. Тому гісоп добре акліматизувався в місцевих умовах і є перспективним видом для вирощування на розсадниках лікарських рослин.

1. Лікарські рослини. Енциклопедичний довідник / За ред. акад. Гродзінського. – К.: Головна редакція української радянської енциклопедії. – 1986 – 110 С.
2. Деревья и кустарники, культивируемые в Украинской ССР. Покрытосеменные. Справочное пособие / под общ. ред. Кохно Н. А. – К.: Наукова думка, 1986. – 694 С.
3. Фурдичко О. І., Паук М. Ф. Лікарські та медоносні рослини Галичини. – Львів: Світ. – 1998 – 128 С.

Oksana Kutsela

THE HYSSOPUS OFFICINALIS IN DENDROPARK BY PRECARPATHIAN UNIVERSITY

In this article was described the grow of plant *Hyssopus officinalis* in denropark by Precarpathian university. Was described the perspective used this plant in medicin technology.